

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO NR. VIII-787 26, 27 IR 28 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-3371 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKESČIO UŽ APLINKOS TERŠIMĄ ĮSTATYMO NR.VIII-1183 2, 3, 4, 5, 7, 9, 11, 12 STRAIPSNIŲ IR 8 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-3372

2025 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2024 m. sausio 10 d. sprendimą Nr. SV-S-1243 „Dėl įstatymų projektų išvadų“, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 26, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3371 ir Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 2, 3, 4, 5, 7, 9, 11, 12 straipsnių ir 8 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3372 (toliau kartu – Įstatymų projektai) tikslams, tačiau pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui Įstatymų projektų nesvarstyti dėl šių priežasčių:

1. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 5 punkte įtvirtintu teisėkūros efektyvumo principu, reiškiančiu, kad rengiant teisės akto projektą turi būti įvertinamos visos galimos teisinio reguliavimo alternatyvos ir pasirenkama geriausia iš jų, teisės akte turi būti įtvirtinamos veiksmingiausiai ir ekonomiškiausiai teisinio reguliavimo tikslą leisiančios pasiekti priemonės, atliekų tvarkymo sistema turi būti tobulinama kompleksiškai sprendžiant atliekų tvarkymo sistemos problemas. Todėl Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2026 m. Seimo pavasario sesijoje Seimui pateiks svarstyti naują Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – naujas MATĮ projektas), kuriame bus sistemiškai reglamentuojamos Įstatymų projektuose siūlomos nuostatos.

2. Vienos iš tokio sisteminio požiūrio prielaidų – 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje [2008/98/EB](#) dėl atliekų ir panaikinančioje kai kurias direktyvas (toliau – Direktyva [2008/98/EB](#)) numatytas reikalavimas atskirai surinkti biologines atliekas (kurioms priskiriamos ir maisto, ir virtuvės atliekos), Direktyvoje [2008/98/EB](#) nustatyti komunalinių atliekų tvarkymo tikslai, pavyzdžiui, iki 2025 metų padidinti pakartotinai naudoti paruošiamų ir perdirbamų komunalinių atliekų kiekį, kad jos sudarytų bent 55 procentus, iki 2030 metų – bent 60 procentų susidarancių komunalinių atliekų (pagal svorį), ir Europos Komisijos rekomendacijos griežtinti savivaldybių atsakomybę ir numatyti priemonės, skatinančias savivaldybes pasiekti nustatytus komunalinių atliekų tvarkymo tikslus, pateiktos įžvelgiant riziką Lietuvai iki 2025 metų pabaigos nepasiekti Direktyvoje [2008/98/EB](#) nurodytų komunalinių atliekų tvarkymo tikslų.

3. Siekiant Direktyvoje [2008/98/EB](#) nustatytų komunalinių atliekų tvarkymo tikslų ir įgyvendinant Direktyvos [2008/98/EB](#) reikalavimą dėl atskiro biologinių atliekų surinkimo bei nurodytas Europos Komisijos rekomendacijas, planuojama iki 2025 m. gruodžio 31 d. inicijuoti

Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimu Nr. 519 „Dėl Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plano patvirtinimo“, (toliau – Planas) pakeitimus, tarp jų – nustatyti regionams ir regiono savivaldybėms 2027–2030 metams komunalinių biologinių atliekų surinkimo ir perdirbimo užduotis (toliau – surinkimo ir perdirbimo užduotys) ir pakeisti Plano įgyvendinimo terminą į 2021–2030 metus. Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. XV-54 „Dėl Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 657 punkte numatyta finansiškai skatinti savivaldybes, kurios pasiekia geriausių atliekų tvarkymo rezultatų vykdydamos įsipareigojimus siekiant Europos Sąjungos komunalinių atliekų išrūšiavimo ir šalinimo tikslų, todėl tikslinga Plano keitimą derinti su nauju MATĮ projektu. Tokiu teisiniu reglamentavimu būtų sukurta savivaldybių finansinio skatinimo sistema, motyvuojanti įvykdyti Plane nustatytas surinkimo ir perdirbimo užduotis, tačiau nemažinanti valstybės biudžeto pajamų:

3.1. Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymą papildant nuostatomis dėl mokesčio už aplinkos teršimą lengvatų, taikytinų savivaldybėms ir (ar) regionams, įvykdžiusiems Plane nustatytas surinkimo ir perdirbimo užduotis;

3.2. patikslinant Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. spalio 18 d. įsakymu Nr. 444 „Dėl Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Sąvartyno taisyklės). Vadovaujantis Direktyvos [2008/98/EB](#) 11a straipsnio 4 dalies nuostatomis ir Europos Komisijos rekomendacijomis dėl duomenų apie komunalines atliekas pagal Komisijos įgyvendinimo sprendimus [2019/1004/EB](#) ir [2019/1885/EB](#) teikimo, Eurostato ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos bendro klausimyno pildymo, Sąvartyno taisyklių pakeitimu nuo 2027 m. sausio 1 d. sąvartyne šalinamų atliekų sluoksniams perdengti naudojamas techninis kompostas būtų laikomas pašalintomis atliekomis, todėl būtų apmokestintas kaip mokesčio už aplinkos teršimą sąvartyne šalinamomis atliekomis objektas. Techninio komposto apmokestinimas mokesčiu už aplinkos teršimą nepavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamomis atliekomis nuo 2027 m. sausio 1 d. užtikrintų papildomas valstybės biudžeto pajamas, kurios kompensuotų valstybės biudžeto praradimus dėl taikomų lengvatų, savivaldybėms ir (ar) regionams įvykdžius Plane nustatytas surinkimo ir perdirbimo užduotis.

Ministras Pirmininkas

Aplinkos ministras